

PARASHAT SH'LAKH L'ACHAV (SEND FOR YOURSELF)

BaMidbar (Numbers) 13:1-15:41 Yehoshua (Joshua) 2:1-24 | Tehillah (Psalm) 64 | Ivrim (Hebrews) 3:6-19; Markos
([John-] Mark) 10:1-45.

TORAH | HAFTARAH | MEGILLAH | MASHNAH

TORAH

BaMidbar Chapter 13

1 And יהוה spoke unto Moshe, saying, 2 "Send for yourself men, that they may spy out the land of Kena'an, which I give unto B'nei Yisra'el; of every tribe of their fathers shall you send a man, every one a prince among them." 3 And Moshe sent them from the wilderness of Paran according to the direction of יהוה ; all of them men who were heads of B'nei Yisra'el. 4 And these were their names: of the tribe of Re'uvan, Shamua Ben Zakur. 5 Of the tribe of Shimon, Shafat Ben Khorai. 6 Of the tribe of Yehudah, Kalev Ben Yefuneh. 7 Of the tribe of Yisakhar, Igal Ben Yosef. 8 Of the tribe of Efrayim, Hoshea Bin Nun. 9 Of the tribe of Binyamin, Palti Ben Rafu. 10 Of the tribe of Zevulun, Gadi'el Ben Sodi. 11 Of the tribe of Yosef, namely, of the tribe of Menasheh, Gadi Ben Susi. 12 Of the tribe of Dan, Amiel Ben Gemali. 13 Of the tribe of Asher, Setur Ben Mikha'el. 14 Of the tribe of Naftali, Nahbi Ben Vofsi. 15 Of the tribe of Gad, Geu'el Ben Makhi. 16 These are the names of the men that Moshe sent to spy out the land. And Moshe called Hoshea Bin Nun 'Yehoshua'. 17 And

במדבר פרק יג
א וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר.
ב שְׁלַח לְךָ אַנְשִׁים וַיִּתְרוּ אֶת אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי
נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמִטֵּה
אֲבֹתָיו תִּשְׁלְחוּ כָל נָשִׂיא בְהֵם.
ג וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר פָּאֲרָן עַל פִּי יְהוָה
כָּלֶם אַנְשִׁים רְאִשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה.
ד וְאֵלֶּה שְׁמוֹתֵם לְמִטֵּה רְאוּבֵן שְׁמוּעַ בֶּן זָכֹור.
ה לְמִטֵּה שְׁמֹעוֹן שִׁפְט בֶּן חֹרִי.
ו לְמִטֵּה יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן יִפְנֵה.
ז לְמִטֵּה יִשְׂשַׁכָּר יִגָּאֵל בֶּן יוֹסֵף.
ח לְמִטֵּה אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ בֶּן נוּן.
ט לְמִטֵּה בִנְיָמִן פְּלִטִי בֶן רְפוּא.
י לְמִטֵּה זְבוּלֹן גַּדִּיאֵל בֶּן סוּדִי.
יא לְמִטֵּה יוֹסֵף לְמִטֵּה מְנַשֶּׁה גַּדִּי בֶן סוּסִי.
יב לְמִטֵּה דָן עַמִּיאֵל בֶּן גַּמְלִי.
יג לְמִטֵּה אֲשֶׁר סֵטוֹר בֶּן מִיכָאֵל.
יד לְמִטֵּה נַפְתָּלִי נַחְבִּי בֶן וּפְסִי.
טו לְמִטֵּה גָד גֵּאוּאֵל בֶּן מְכִי.
טז אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר שְׁלַח מֹשֶׁה לְתוֹר
אֶת-הָאָרֶץ; וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ בֶּן נוּן יְהוֹשֻׁעַ.

Moshe sent them to spy out the land of Kena'an, and said unto them, "Get up here into the South, and go up into the mountains, 18 and see the land, what it is; and the people that dwell therein, whether they are strong or weak, whether they are few or many; 19 and what the land is that they dwell in, whether it is good or bad; and what cities they are that they dwell in, whether in camps, or in strongholds; 20 and what the land is, whether it is fat or lean, whether there is wood therein, or not. And be of good courage, and bring of the fruit of the land." Now the time was the time of the first-ripe grapes.

21 So they went up, and spied out the land from the wilderness of Tzin unto Rekhov, at the entrance to Khamat. 22 And they went up into the South, and came unto Khevron.

And Akhiman, Sheshai, and Talmai, the children of Anak, were there. Now Khevron was built seven years before Tzoan in Mitzrayim.

23 And they came unto the valley of Eshkol, and cut down from there a branch with one cluster of grapes, and they bore it upon a pole between two; they took also of the pomegranates, and of the figs. 24 That place was called the valley of Eshkol, because of the cluster which B'nei Yisra'el cut down from there. 25 And they returned from spying out the land at the end of forty days. 26 And they went and came to Moshe, and to Aharon, and to all the assembly of B'nei Yisra'el, unto the wilderness of Paran, to Kadesh; and brought back word unto them, and unto all the assembly, and showed them the fruit of the land. 27 And they told him, and said, "We came unto the land where you sent us, and surely it flows with milk and honey; and this is the fruit of it. 28 But the people that dwell in the land are fierce, and the cities are fortified, and very great; and moreover, we saw the children of Anak there. 29 Amalek dwells in the land of the South; and the Khiti, and the Yevusi, and the Amori dwell in the mountains; and the Kena'ani dwells by the sea, and along by the side of the Yarden." 30 And Kaleb stille**d** the people toward Moshe, and said, "We should go up at once, and possess it; for we are well able to overcome it." 31 But the men that went up with him said, "We are not able to go up against the people; for they are stronger than we." 32 And they spread an evil report of the land

זו וישלח אתם משה לתור את ארץ כנען ויאמר
אלהם עלו זה בנגב ועליתם את ההר.
יח וראיתם את הארץ מה הוא ואת העם הישב
עליה החזק הוא הרפה המעט הוא אם רב.
יט ומה הארץ אשר הוא ישב בה הטובה הוא
אם רעה ומה הערים אשר הוא יושב בהנה
הבמחנים אם במבצרים.
כ ומה הארץ השמנה הוא אם רזה היש בה עץ
אם אין והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ
והימים ימי בפורי ענבים.
כא ויעלו ויתרו את הארץ ממדבר צן עד רחב
לבא חמת.
כב ויעלו בנגב ויבא עד חברון ושם אחימן ששי
ותלמי ילדי הענק וחברון שבע שנים נבנתה
לפני צען מצרים.
כג ויבאו עד נחל אשכול ויכרתו משם זמורה
ואשכול ענבים אחד וישאֵהו במוט בשנים ומן
הרמנים ומן התאנים.
כד למקום ההוא קרא נחל אשכול על אדות
האשכול אשר כרתו משם בני ישראל.
כה וישבו מתור הארץ מקץ ארבעים יום.
כו וילכו ויבאו אל משה ואל אהרן ואל כל עדת
בני ישראל אל מדבר פארן קדשה וישבו אתם
דבר ואת כל העדה ויראום את פרי הארץ.
כז ויספרו לו ויאמרו באנו אל הארץ אשר
שלחתנו וגם זבת חלב ודבש הוא וזה פריה.
כח אפס כי עז העם הישב בארץ והערים
בצרות גדלת מאד וגם ילדי הענק ראינו שם.
כט עמלק יושב בארץ הנגב והחתי והיבوسی
והאמרי יושב בהר והכנעני יושב על הים ועל יד
הירדן.
ל ויהס כלב את העם אל משה ויאמר עלה
נעלה וירשנו אתה כי יכול נוכל לה.
לא והאנשים אשר עלו עמו אמרו לא נוכל
לעלות אל העם כי חזק הוא ממנו.
לב ויצאו דבת הארץ אשר תרו אתה אל בני
ישראל לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור
אתה ארץ אכלת יושביה הוא וכל העם אשר
ראינו בתוכה אנשי מדות.
לג ושם ראינו את הנפילים בני ענק מן הנפילים
ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם.

which they had spied out unto B'nei Yisra'el, saying, "The land, through which we have passed to spy it out, is a land that eats up the inhabitants thereof; and all the people that we saw in it are men of great stature. 33 And there we saw the Nefilim, the sons of Anak, who come from the Nefilim; and we were in our own sight as grasshoppers, and so we were in their sight."

BaMidbar Chapter 14

1 And all the assembly lifted up their voice and cried; and the people wept that night. 2 And all B'nei Yisra'el murmured against Moshe and against Aharon; and the whole assembly said unto them, "Would that we had died in the land of Mitzrayim! Or would we had died in this wilderness! 3 And why does יהוה bring us unto this land, to fall by the sword? Our wives and our little ones will be a prey; were it not better for us to return into Mitzrayim?" 4 And they said one to another, "Let us make a captain, and let us return into Mitzrayim." 5 Then Moshe and Aharon fell on their faces before all the congregation of the assembly of B'nei Yisra'el. 6 And Yehoshua Bin Nun and Kalev Ben Yefuneh, who were of them that spied out the land, rent their clothes. 7 And they spoke unto all the assembly of B'nei Yisra'el, saying, "The land, which we passed through to spy it out, is an exceedingly good land. 8 If יהוה delights in us, then He will bring us into this land and give it unto us, a land which flows with milk and honey. 9 Only, rebel not against יהוה, neither fear the people of the land; for they are bread for us; their defense is removed from over them, and יהוה is with us; fear them not." 10 But all the assembly bade stone them with stones, when the K'vod יהוה appeared in the Ohel Mo'ed unto all B'nei Yisra'el.

11 And יהוה said unto Moshe, "How long will this people despise Me? And how long will they not believe in Me, for all the signs which I have wrought among them? 12 I will smite them with the pestilence and destroy them, and will make of you a nation greater and mightier than they." 13 And Moshe said unto יהוה, "When Mitzrayim shall hear, for You brought up this people in Your might from among them, 14 they will say to the inhabitants of this land, who have heard that You, יהוה, are in the midst of this people; inasmuch as

במדבר פרק יד

א וַתִּשָּׂא כָּל הָעֵדָה וַיִּתְּנוּ אֶת קוֹלָם וַיִּבְכוּ הָעָם בְּלֵילָה הַהוּא.
ב וַיִּלְנוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם כָּל הָעֵדָה לוֹ מָתָנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אוֹ בַּמִּדְבָּר הַזֶּה לוֹ מָתָנוּ.
ג וְלָמָּה יְהוָה מְבִיא אֹתָנוּ אֶל הָאָרֶץ הַזֹּאת לְנַפֵּל בַּחֶרֶב נָשִׁינוּ וְטַפְּנוּ יְהִיו לָבֹז הַלֹּז טוֹב לָנוּ שׁוּב מִצְרַיִם.
ד וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל אָחִיו נַתְּנָה רֹאשׁ וְנָשׁוּבָה מִצְרַיִם.
ה וַיִּפֹּל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל פְּנֵיהֶם לִפְנֵי כָּל קְהַל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
ו וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נּוּן וְכָלֵב בֶּן יִפְנֵה מִן הַתְּרִים אֶת הָאָרֶץ קָרְעוּ בְּגָדֵיהֶם.
ז וַיֹּאמְרוּ אֵל כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבְרָנוּ בָּהּ לְתוֹר אֹתָהּ טוֹבָה הָאָרֶץ מְאֹד מְאֹד.
ח אִם חָפֵץ בָּנוּ יְהוָה וְהֵבִיא אֹתָנוּ אֶל הָאָרֶץ הַזֹּאת וְנִתְּנָה לָנוּ אֶרֶץ אֲשֶׁר הוּא זִבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ.
ט אֵךְ בִּיהוּה אֵל תִּמְרְדוּ וְאַתֶּם אֵל תִּירָאוּ אֶת עַם הָאָרֶץ כִּי לַחֲמֵנוּ הֵם סָר צֶלֶם מַעְלִיָּהֶם וַיְהוּה אֹתָנוּ אֵל תִּירָאִים.
י וַיֹּאמְרוּ כָּל הָעֵדָה לְרָגוּם אֹתָם בְּאֲבָנִים וּכְבוֹד יְהוָה נִרְאָה בְּאַהֲל מוֹעֵד אֵל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
יא וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה עַד אָנֹכָה יִנְאַצְנִי הָעָם הַזֶּה וְעַד אָנֹכָה לֹא יֵאֱמִינוּ בִּי בְּכָל הָאֲתוֹת אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּקִרְבּוֹ.
יב אֲכַנּוּ בַּדְּבָר וְאוֹרְשָׁנוּ וְאַעֲשֶׂה אֶתְךָ לְגוֹי גְדוֹל וְעַצוּם מִמֶּנּוּ.
יג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֵל יְהוָה וְשָׁמְעוּ מִצְרַיִם כִּי הֶעֱלִיתָ בְּכַחֲךָ אֶת הָעָם הַזֶּה מִקִּרְבּוֹ.
יד וַיֹּאמְרוּ אֵל יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַזֹּאת שָׁמְעוּ כִּי אֹתָהּ יְהוָה בְּקִרְבָּה הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר עִינָם בְּעֵינֵי נִרְאָה אֹתָהּ

You, יהוה , are seen face to face, and Your cloud stands over them, and You go before them in a pillar of cloud by day, and in a pillar of fire by night; 15 now if You shall kill this people as one man, then the nations which have heard the fame of you will speak, saying, 16 'Because יהוה was not able to bring this people into the land which He swore unto them, therefore He has slain them in the wilderness.' 17 And now, I pray, let the power of Adonai be great, according as You have spoken, saying, 18 ' יהוה is slow to anger, and abundant in compassion, forgiving iniquity and transgression, and that will by no means clear the guilty; visiting the iniquity of the fathers upon the children, upon the third and upon the fourth generation.' 19 Pardon, I pray, the iniquity of this people according unto the greatness of Your compassion, and according as You have forgiven this people, from Mitzrayim, even until now." 20 And יהוה said, "I have pardoned according to your word. 21 But in very deed, as I live, and all the earth shall be filled with the K'vod יהוה , surely 22 all those men that have seen My K'vod, and My signs, which I wrought in Mitzrayim and in the wilderness, yet have put Me to proof these ten times, and have not hearkened to My voice, 23 surely they shall not see the land which I swore unto their fathers, neither shall any of them that despised Me see it. 24 But My servant Kalev, because he had another spirit with him, and has followed Me fully, him will I bring into the land whereinto he went; and his seed shall possess it. 25 Now the Amaleki and the Kena'ani dwell in the Vale; tomorrow, turn, and go into the wilderness by the way to Yam Suf."

26 And יהוה spoke unto Moshe and unto Aharon, saying, 27 "How long shall I bear with this evil assembly that keeps murmuring against Me? I have heard the murmurings of B'nei Yisra'el, which they keep murmuring against Me. 28 Say unto them, 'As I live, says יהוה , surely as you have spoken in My ears, so will I do to you: 29 your carcasses shall fall in this wilderness, and all that were numbered of you, according to your whole number, from twenty years old and upward, you that have murmured against Me, 30 surely you shall not come into the land, concerning which I lifted up My hand that I would make you dwell therein, save Kalev Ben Yefuneh, and Yehoshua Bin

יהוה וְעַנְנְךָ עֹמֵד עֲלֵהֶם וּבַעֲמֹד עֲנַן אֶתְּהָ הַלַּיִת לִפְנֵיהֶם יוֹמָם וּבַעֲמֹד אֵשׁ לַיְלָה.
טו וְהִמַּתָּה אֶת הָעָם הַזֶּה כְּאִישׁ אֶחָד וְאָמְרוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת שְׁמִיעֶךָ לֵאמֹר.
טז מִבִּלְתִּי יִכְלַת יְהוָה לְהִבְיֵא אֶת הָעָם הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם וַיִּשְׁחָטֵם בַּמִּדְבָּר.
יז וְעַתָּה יִגְדַל נָא כַּח אֲדֹנָי כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר.
יח יְהוָה אֲרָךְ אַפָּיִם וְרַב חֶסֶד נְשֵׂא עֹון וּפְשָׁע וְנִקְיָה לֹא יִנְקָה פֶקֶד עֹון אָבוֹת עַל בְּנֵי עַל שְׁלֹשִׁים וְעַל רִבְעִים.
יט סֶלַח נָא לְעֹון הָעָם הַזֶּה כַּגְּדֹל חֶסְדְּךָ וּכְאֲשֶׁר נִשְׁאַתָּה לְעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּהָ.
כ וַיֹּאמֶר יְהוָה סִלַּחְתִּי כְּדַבַּרְךָ.
כא וְאוֹלָם חִי אֲנִי וַיִּמְלֵא כְבוֹד יְהוָה אֶת כָּל הָאָרֶץ.
כב כִּי כָל הָאֲנָשִׁים הָרְאִים אֶת כְּבֹדִי וְאֶת אֲתִתִּי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּמִצְרַיִם וּבַמִּדְבָּר וַיִּנְסוּ אֹתִי זֶה עָשָׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי.
כג אִם יֵרְאוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְתָּם וְכָל מְנַאֲצֵי לֹא יֵרְאוּהָ.
כד וְעַבְדִּי כָלֵב עֲקָב הִיָּתָה רוּחַ אַחֲרֵת עִמּוֹ וַיִּמְלֵא אַחֲרָי וְהִבִּיאֲתִיו אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר בָּא שָׁמָּה וְזָרְעוּ יִירְשָׁנָה.
כה וְהִעֲמַלְקִי וְהַכְנַעֲנִי יוֹשֵׁב בְּעַמְקֵי מַחֲרָ פָּנּוּ וְסָעוּ לָכֶם הַמִּדְבָּר דֶּרֶךְ יַם סוּף.
כו וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר.
כז עַד מָתִי לְעֵדָה הָרְעָה הַזֹּאת אֲשֶׁר הִמָּה מְלִינִים עָלַי אֶת תְּלֻנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִמָּה מְלִינִים עָלַי שְׁמַעְתִּי.
כח אָמַר אֲלֵהֶם חִי אֲנִי נְאֻם יְהוָה אִם לֹא כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם בְּאָזְנֵי בֶן אֶעֱשֶׂה לָכֶם.
כט בַּמִּדְבָּר הַזֶּה יִפְלוּ פְגָרֵיכֶם וְכָל פְּקֻדֵיכֶם לְכָל מִסְפָּרְכֶם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמִמֶּלֶה אֲשֶׁר הִלִּינְתֶם עָלַי.
ל אִם אַתֶּם תָּבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁאַתִּי אֶת יְדֵי לְשׁוֹן אֶתְכֶם בָּהּ כִּי אִם כָּלֵב בֶּן יִפְנָה וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נּוּן.
לא וְטַפְכֶם אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם לְבֹז יְהִיָּה וְהִבִּיאֲתִי אֲתֶם וַיִּדְעוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר מְאַסְתֶּם בָּהּ.
לב וּפְגָרֵיכֶם אַתֶּם יִפְלוּ בַּמִּדְבָּר הַזֶּה.
לג וּבְנֵיכֶם יְהִיוּ רַעִים בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה וְנִשְׂאוּ אֶת זְנוּתֵיכֶם עַד תִּם פְּגָרֵיכֶם בַּמִּדְבָּר.
לד בְּמִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּרְתֶּם אֶת הָאָרֶץ

Nun. 31 But your little ones, that you said would be a prey, them will I bring in, and they shall know the land which you have rejected. 32 But as for you, your carcasses shall fall in this wilderness. 33 And your children shall be wanderers in the wilderness forty years, and shall bear your strayings, until your carcasses are consumed in the wilderness. 34 After the number of the days in which you spied out the land, even forty days, for every day a year, shall you bear your iniquities, even forty years, and you shall know My displeasure. 35 I יהוה have spoken, surely this will I do unto all this evil assembly that are gathered together against Me; in this wilderness they shall be consumed, and there they shall die'."

36 And the men, whom Moshe sent to spy out the land, and who, when they returned, made all the assembly to murmur against him, by bringing up an evil report against the land, 37 even those men that did bring up an evil report of the land, died by the plague before יהוה . But 38 Yehoshua Bin Nun, and Kalev Ben Yefuneh, remained alive of those men that went to spy out the land. 39 And Moshe told these words unto all B'nei Yisra'el; and the people mourned greatly. 40 And they rose up early in the morning, and got them up to the top of the mountain, saying, "Lo, we are here, and will go up unto the place which יהוה has promised; for we have sinned." 41 And Moshe said, "Why now do you transgress the direction of יהוה , seeing it shall not prosper? 42 Go not up, for יהוה is not among you, that you be not smitten down before your enemies. 43 For there the Amaleki and the Kena'ani are before you, and you shall fall by the sword; forasmuch as you are turned back from following יהוה , and יהוה will not be with you." 44 But they presumed to go up to the top of the mountain; nevertheless the Aron HaBrit יהוה , and Moshe, departed not out of the camp. 45 Then the Amaleki and the Kena'ani, who dwelt in that hill country, came down, and smote them and beat them down, even unto Kharmah.

אַרְבַּעִים יוֹם יוֹם לַשָּׁנָה יוֹם לַשָּׁנָה תִּשָּׂאוּ אֶת
עוֹנֵתֵיכֶם אַרְבַּעִים שָׁנָה וַיִּדְעֶתֶם אֶת תְּנוּאַתִּי.
לֹא אֲנִי יְהוָה דְּבַרְתִּי אִם לֹא זֹאת אֶעֱשֶׂה לְכָל
הָעֵדָה הָרְעָה הַזֹּאת הַנוֹעְדִים עָלַי בַּמִּדְבָּר הַזֶּה
יָתֵמוּ וְשָׂם יָמָתוּ.
לֹא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר שָׁלַח מֹשֶׁה לְתוֹר אֶת הָאָרֶץ
וַיָּשׁוּבוּ וַיִּלּוּנוּ (וַיִּלְיִנוּ) עָלָיו אֶת כָּל הָעֵדָה לְהוֹצִיא
דָּבָר עַל הָאָרֶץ.
לֹא וַיָּמָתוּ הָאֲנָשִׁים מוֹצְאֵי דְבַת הָאָרֶץ רְעָה
בַּמִּגְפָּה לִפְנֵי יְהוָה .
לֹחַ וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון וְכָלֵב בֶּן יִפְנֶה חִיו מִן הָאֲנָשִׁים
הָהֵם הַהֲלֹכִים לְתוֹר אֶת הָאָרֶץ.
לֹט וַיִּדְבֵּר מֹשֶׁה אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיִּתְאַבְּלוּ הָעָם מְאֹד.
מ וַיִּשְׁכַּמוּ בְּבֹקֶר וַיַּעֲלוּ אֶל רֹאשׁ הַהָר לֵאמֹר
הֲנַנּוּ וְעֲלִינוּ אֶל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה כִּי
חֻטְּאֵנוּ.
מֵא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְמָה זֶה אַתֶּם עוֹבְרִים אֶת פִּי
יְהוָה וְהוּא לֹא תִצְלַח.
מב אֶל תַּעֲלוּ כִּי אֵין יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא תִגְנְפוּ
לִפְנֵי אִיבֵיכֶם.
מג כִּי הֵעֲמַלְקִי וְהַכְּנַעֲנִי שֵׁם לִפְנֵיכֶם וַנִּפְלֹתֶם
בְּחֶרֶב כִּי עַל כֵּן שָׁבַתֶם מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְלֹא יִהְיֶה
יְהוָה עִמָּכֶם.
מד וַיַּעֲפְלוּ לְעֵלוֹת אֶל רֹאשׁ הַהָר וְאַרְזֹן בְּרִית
יְהוָה וּמֹשֶׁה לֹא מָשׁוּ מִקְּרֵב הַמַּחֲנֶה.
מה וַיִּרְדּוּ הֵעֲמַלְקִי וְהַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בְּהָר הַהוּא
וַיַּכּוּם וַיִּכְתּוּם עַד הַחֲרָמָה.

BaMidbar Chapter 15

1 And יהוה spoke unto Moshe, saying, 2 "Speak unto B'nei Yisra'el, and say unto them, 'When you are come into the land of your habitations which I give unto you,

במדבר פרק טו

א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר.
ב דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ
אֶל אֶרֶץ מוֹשְׁבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם.

3 and will make an offering by fire unto יהוה , an Olah, or a Zevakh, in fulfilment of a Neder clearly uttered, or as a N'davah, or in your Mo'edim, to make a sweet savor unto יהוה , of the herd, or of the flock; 4 then shall he that brings his offering present unto יהוה a Minkhah of a tenth part of an efaah of fine flour mingled with the fourth part of a hin of oil; 5 and wine for the Nesekh, the fourth part of a hin shall you prepare with the Olah or for the Zevakh, for each lamb. 6 Or for a ram, you shall prepare for a Minkhah two tenth parts of an efaah of fine flour mingled with the third part of a hin of oil; 7 and for the Nesekh you shall present the third part of a hin of wine, of a sweet savor unto יהוה . And8 when you prepare a bullock for an Olah, or for a Zevakh, in fulfilment of a vow clearly uttered, or for Sh'lammim unto יהוה , then9 shall there be presented with the bullock a Minkhah of three tenth parts of an efaah of fine flour mingled with half a hin of oil. 10 And you shall present for the Nesekh half a hin of wine, for an offering made by fire, of a sweet savor unto יהוה . Thus11 shall it be done for each bullock, or for each ram, or for each of the he-lambs, or of the kids. 12 According to the number that you may prepare, so shall you do for every one according to their number. 13 All that are home-born shall do these things after this manner, in presenting an offering made by fire, of a sweet savor unto יהוה . And14 if a stranger sojourns with you, or whoever may be among you, throughout your generations, and will offer an offering made by fire, of a sweet savor unto יהוה ; as you do, so he shall do. 15 As for the congregation, there shall be one statute both for you, and for the stranger that sojourns with you, a statute forever throughout your generations; as you are, so shall the stranger be before יהוה . One16 Torah and one ordinance shall be both for you, and for the stranger that sojourns with you."

17 And יהוה spoke unto Moshe, saying, 18 "Speak unto B'nei Yisra'el, and say unto them, 'When you come into the land where I bring you, 19 then it shall be that when you eat of the bread of the land, you shall consecrate a portion for a gift unto יהוה . Of20 the first of your dough you shall consecrate a cake for a gift; as that which is consecrated of the threshing-floor, so shall you hallow it. 21 Of the first of your dough you

ג וַעֲשִׂיתֶם אִשָּׁה לַיהוָה עֹלָה אוּ זֶבַח לְפִלֵּא נֹדֶר אוּ בְנִדְבָה אוּ בְמַעֲדֵיכֶם לַעֲשׂוֹת רֵיחַ גִּיחַח לַיהוָה מִן הַבֶּקֶר אוּ מִן הַצֹּאן.
ד וְהַקְרִיב הַמִּקְרִיב קֶרְבָּנוּ לַיהוָה מִנְחָה סֹלֶת עֲשָׂרוֹן בָּלוּל בְּרִבְעֵית הַהֵיזֵן שָׁמֶן.
ה וַיִּזֵּן לְנֶסֶךְ רְבִיעֵית הַהֵיזֵן תַּעֲשֶׂה עַל הָעֹלָה אוּ לְזֶבַח לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד.
ו אוּ לְאֵיל תַּעֲשֶׂה מִנְחָה סֹלֶת שְׁנֵי עֲשָׂרִים בָּלוּלָה בְּשָׁמֶן שְׁלִשִׁית הַהֵיזֵן.
ז וַיִּזֵּן לְנֶסֶךְ שְׁלִשִׁית הַהֵיזֵן תַּקְרִיב רֵיחַ גִּיחַח לַיהוָה .
ח וְכִי תַעֲשֶׂה בֶן בֶּקֶר עֹלָה אוּ זֶבַח לְפִלֵּא נֹדֶר אוּ שְׁלָמִים לַיהוָה .
ט וְהַקְרִיב עַל בֶּן הַבֶּקֶר מִנְחָה סֹלֶת שְׁלֹשָׁה עֲשָׂרִים בָּלוּל בְּשָׁמֶן חֲצֵי הַהֵיזֵן.
י וַיִּזֵּן תַּקְרִיב לְנֶסֶךְ חֲצֵי הַהֵיזֵן אִשָּׁה רֵיחַ גִּיחַח לַיהוָה .
יא כֹּה יַעֲשֶׂה לְשׂוֹר הָאֶחָד אוּ לְאֵיל הָאֶחָד אוּ לְשֶׁה בְּכַבָּשִׁים אוּ בְעִזִּים.
יב כַּמִּסְפָּר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כֹה תַעֲשׂוּ לְאֶחָד כַּמִּסְפָּרָם.
יג כָּל הָאֲזָרַח יַעֲשֶׂה כֹה אֶת אֱלֹהֵי הַהִקְרִיב אִשָּׁה רֵיחַ גִּיחַח לַיהוָה .
יד וְכִי יָגוּר אֶתְכֶם גֵּר אוּ אֲשֶׁר בְּתוֹכְכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם וַעֲשֶׂה אִשָּׁה רֵיחַ גִּיחַח לַיהוָה כַּאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ בֶן יַעֲשֶׂה.
טו הַקְהֵל חֻקָּה אַחַת לָכֶם וְלַגֵּר הַגֵּר חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם כָּכֶם כַּגֵּר יִהְיֶה לְפָנַי יְהוָה .
טז תּוֹרָה אַחַת וּמִשְׁפָּט אֶחָד יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר הַגֵּר אֶתְכֶם.
יז וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר.
יח דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם בְּבֹאֲכֶם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה.
יט וְהָיָה בְּאַבְלָכְכֶם מִלְחָם הָאָרֶץ תָּרִימוּ תְרוּמָה לַיהוָה .
כ רֵאשִׁית עֲרֹסְתְכֶם חֲלֵה תָרִימוּ תְרוּמָה כְּתְרוּמַת גֵּרָן בֶּן תָּרִימוּ אֹתָהּ.
כא מֵרֵאשִׁית עֲרֹסְתֵיכֶם תִּתְּנוּ לַיהוָה תְרוּמָה לְדֹרֹתֵיכֶם.
כב וְכִי תִשְׁגּוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּל הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה.
כג אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֲלֵיכֶם בְּיַד מֹשֶׁה מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וְהִלָּאָה לְדֹרֹתֵיכֶם.

shall give unto יהוה a portion for a gift throughout your generations.

22 And when you shall err, and not observe all these mitzvot, which יהוה has spoken unto Moshe, 23 even all that יהוה has commanded you by the hand of Moshe, from the day that יהוה gave commandment, and onward throughout your generations; 24 then it shall be, if it is done in error by the assembly, it being hid from their eyes, that all the assembly shall offer one young bullock for an Olah, for a sweet savor unto יהוה, with the Minkhah thereof, and the Nesekeh thereof, according to the ordinance, and one he-goat for a Khatat. 25 And the kohen shall make atonement for all the assembly of B'nei Yisra'el, and they shall be forgiven; for it was an error, and they have brought their offering, an offering made by fire unto יהוה, and their Khatat before יהוה, for their error. 26 And all the assembly of B'nei Yisra'el shall be forgiven, and the stranger that sojourns among them; for in respect of all the people it was done in error.

27 And if one person sins through error, then he shall offer a she-goat of the first year for a Khatat. 28 And the kohen shall make atonement for the soul that errs, when he sins through error, before יהוה, to make atonement for him; and he shall be forgiven, 29 both he that is home-born among B'nei Yisra'el, and the stranger that sojourns among them: you shall have one Torah for him that does aught in error. 30 But the soul that does aught with a high hand, whether he is home-born or a stranger, the same blasphemes יהוה; and that soul shall be cut off from among his people. 31 Because he has despised the D'var יהוה, and has broken His mitzvah; that soul shall utterly be cut off, his iniquity shall be upon him'."

32 And while B'nei Yisra'el were in the wilderness, they found a man gathering wood upon Yom Shabbat. 33 And they that found him gathering wood brought him unto Moshe and Aharon, and unto all the assembly. 34 And they put him in custody, because it had not been declared what should be done to him. 35 And יהוה said unto Moshe, "The man shall surely be put to death; all the assembly shall stone him with stones outside the camp." 36 And all the assembly brought him outside the camp and stoned him with stones, and he died, as יהוה commanded Moshe.

כד וְהָיָה אִם מְעִינִי הָעֵדָה נִעְשְׂתָה לְשִׁגְגָה וְעָשׂוּ כָל הָעֵדָה פֶּר בֶּן בֶּקָר אֶחָד לְעֹלָה לְרִיחַ גִּיחַח לַיהוָה וּמִנְחָתוֹ וְנִסְכּוֹ כַּמִּשְׁפָּט וְשִׁעִיר עִזִּים אֶחָד לַחֲטָת.

כה וּכְפָר הִכְהֵן עַל כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִסְלַח לָהֶם כִּי שִׁגְגָה הוּא וְהֵם הֵבִיאוּ אֶת קָרְבָּנָם אֲשֶׁר לַיהוָה וְחִטָּאתָם לִפְנֵי יְהוָה עַל שִׁגְגָתָם.

כו וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִגְר הַגֵּר בְּתוֹכָם כִּי לְכָל הָעָם בְּשִׁגְגָה.

כז וְאִם נִפְשׁ אַחַת תַּחֲטָא בְּשִׁגְגָה וְהִקְרִיבָה עֵז בֵּת שְׁנֵתָה לַחֲטָאת.

כח וּכְפָר הִכְהֵן עַל הַנֶּפֶשׁ הַשֹּׁגְגֹת בַּחֲטָאָה בְּשִׁגְגָה לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו וְנִסְלַח לוֹ.

כט הָאֲזָרַח בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִגְר הַגֵּר בְּתוֹכָם תּוֹרָה אַחַת יְהִיָּה לָכֶם לַעֲשׂוֹת בְּשִׁגְגָה.

ל וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְיַד רָמָה מִן הָאֲזָרַח וּמִן הַגֵּר אֶת יְהוָה הוּא מְגִדֶּךָ וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִקִּרְבַּ עַמָּה.

לא כִּי דָבַר יְהוָה בָּזָה וְאֶת מִצְוֹתוֹ הִפְר הַכֶּרֶת תִּכְרַת הַנֶּפֶשׁ הַהוּא עֲוֹנָה בָּהּ.

לב וַיְהִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר וַיִּמְצְאוּ אִישׁ מִקְשָׁשׁ עֵצִים בְּיוֹם הַשַּׁבָּת.

לג וַיִּקְרִיבוּ אֹתוֹ הַמִּצְאִים אֹתוֹ מִקְשָׁשׁ עֵצִים אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן וְאֶל כָּל הָעֵדָה.

לד וַיִּנְיְחוּ אֹתוֹ בַּמִּשְׁמֶר כִּי לֹא פָרַשׁ מֶה יַעֲשֶׂה לוֹ.

לה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה מוֹת יוּמַת הָאִישׁ רָגוּם אֹתוֹ בְּאֲבָנִים כָּל הָעֵדָה מִחוּץ לַמַּחֲנֶה.

לו וַיֵּצִיאוּ אֹתוֹ כָּל הָעֵדָה אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ בְּאֲבָנִים וַיָּמַת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה.

לז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֹאמַר.

לח דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כַּנְּפֵי בְגָדֵיהֶם לְדַרְתָּם וְנִתְּנוּ עַל צִיצִית הַכַּנָּף פְּתִיל תְּכֵלֶת.

לט וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְהוָה וְעַשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרָי לְבַבְכֶם וְאַחֲרָי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אֲתֶם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם.

מ לִמְעַן תִּזְכְּרוּ וְעַשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי וְהִייתֶם קֹדְשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם.

מא אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיּוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

37 And יהוה spoke unto Moshe, saying, 38 "Speak unto B'nei Yisra'el, and bid them that they make them throughout their generations tzit-tzit in the kanfot of their garments, and that they put with the Tzit-tzit HaKanaf a thread of Tekhelet. 39 And it shall be unto you for a tzit-tzit, that you may look upon it, and remember all the Mitzvot of יהוה , and do them; and that you go not about after your own heart and your own eyes after which you use to go astray; 40 that you may remember and do all My Mitzvot, and be kadosh unto your Elohim. 41 I am יהוה your Elohim, who brought you out of the land of Mitzrayim, to be your Elohim: I am יהוה your Elohim."

HAFTARAH

Yehoshua (Joshua) 2

1 And Yehoshua Bin Nun sent out of Shittim two spies secretly, saying, "Go view the land, and Yerikho." And they went, and came into the house of a harlot whose name was Rakhav, and lay there. 2 And it was told the king of Yerikho, saying, "Behold, there came men within tonight of B'nei Yisra'el to search out the land." 3 And the king of Yerikho sent unto Rakhav, saying, "Bring forth the men that are come to you, that are entered into your house; for they are come to search out all the land." 4 And the woman took the two men, and hid them; and she said, "Yes, the men came unto me, but I did not know where they were from; 5 and it came to pass about the time of the shutting of the gate, when it was dark, that the men went out; where the men went I do not know; pursue after them quickly; for you shall overtake them." 6 But she had brought them up to the roof, and hid them with the stalks of flax, which she had spread out upon the roof. 7 And the men pursued after them the way to the Yarden unto the fords; and as soon as they that pursued after them were gone out, the gate was shut. 8 And before they were laid down, she came up unto them upon the roof; 9 and she said unto the men, "I know that יהוה has given you the land, and that your terror is fallen upon us, and that all the inhabitants of the land melt

יהושוע פרק בא וישלח יהושע בן נון מן השטים שנים אנשים מרגלים חרש לאמר לכו ראו את הארץ ואת יריחו; וילכו ויבאו בית אשה זונה ושמה רחב וישכבו שמה. ב ויאמר למלך יריחו לאמר: הנה אנשים באו הנה הלילה מבני ישראל לחפר את הארץ. ג וישלח מלך יריחו אל רחב לאמר: הוציאי האנשים הבאים אליך אשר באו לביתך כי לחפר את כל הארץ באו. ד ותקח האשה את שני האנשים ותצפנו; ותאמר כן באו אלי האנשים ולא ידעתי מאין המה. ה ויהי השער לסגור בחשך והאנשים יצאו לא ידעתי אנה הלכו האנשים; רדפו מהר אחריהם כי תשיגום. ו והיא העלתם הגגה; ותטמנם בפשתי העץ הערכות לה על הגג. ז והאנשים רדפו אחריהם דרך הירדן על המעברות; והשער סגרו אחרי כאשר יצאו הרדפים אחריהם. ח והמה טרם ישכבו; והיא עלתה עליהם על הגג. ט ותאמר אל האנשים ידעתי כי נתן יהוה לכם את הארץ; וכי נפלה אימתכם עלינו וכי נמגו כל ישבי הארץ מפניכם.

away before you. 10 For we have heard how יהוה dried up the water of Yam Suf before you, when you came out of Mitzrayim; and what you did unto the two kings of the Amori that were beyond the Yarden, unto Sikhon and to Og, whom you utterly destroyed. 11 And as soon as we had heard it, our hearts did melt, neither did there remain any more spirit in any man because of you; for יהוה your Elohim, He is Elohim in heaven above, and on earth beneath. 12 Now therefore, I pray, swear unto me by יהוה, since I have dealt kindly with you, that you also will deal kindly with my father's house, and give me a true sign, 13 and save alive my father, and my mother, and my brethren, and my sisters, and all that they have, and deliver our lives from death." 14 And the men said unto her, "Our life for yours, if you do not tell this our business; and it shall be, when יהוה gives us the land, that we will deal kindly and truly with you." 15 Then she let them down by a cord through the window; for her house was upon the side of the wall, and she dwelt upon the wall. 16 And she said unto them, "Get to the mountain, lest the pursuers light upon you; and hide yourselves there three days, until the pursuers are returned; and afterward may you go your way." 17 And the men said unto her, "We will be guiltless of this your oath which you have made us to swear. 18 Behold, when we come into the land, you shall bind this line of scarlet thread in the window which you did let us down by; and you shall gather unto you into the house your father, and your mother, and your brethren, and all your father's household. 19 And it shall be that whoever shall go out of the doors of your house into the street, his blood shall be upon his head, and we will be guiltless; and whoever shall be with you in the house, his blood shall be on our head, if any hand be upon him. 20 But if you utter this our business, then we will be guiltless of your oath which you have made us to swear." 21 And she said, "According unto your words, so be it." And she sent them away, and they departed; and she bound the scarlet line in the window. 22 And they went and came unto the mountain, and abode there three days, until the pursuers were returned; and the pursuers sought them throughout all the way, but found them not. 23 Then the two men returned, and descended from the mountain, and passed over, and came to

י כי שָׁמַעְנוּ אֶת אֲשֶׁר הוֹבִישׁ יְהוָה אֶת מִי יַם סוּף מִפְּנֵיכֶם בַּעֲצַתְכֶם מִמִּצְרַיִם; וְאֲשֶׁר עָשִׂיתֶם לְשֹׁנֵי מַלְכֵי הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר בַּעֲבַר הַיַּרְדֵּן לְסִיחֹן וְלִעֹג אֲשֶׁר הִחַרְמֶתֶם אוֹתָם.
י� אִי וְנִשְׁמַע וַיִּמַּס לְבַבְנוּ וְלֹא קָמָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ מִפְּנֵיכֶם: כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהִים בְּשָׂמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת.
יב וְעַתָּה הִשָּׁבְעוּ נָא לִי בִיהוָה כִּי עָשִׂיתִי עִמָּכֶם חֶסֶד; וְעָשִׂיתֶם גַּם אִתָּם עִם בֵּית אָבִי חֶסֶד וְנִתַּתֶּם לִי אוֹת אֲמֹת.
יג וְהִחַיְתֶם אֶת אָבִי וְאֶת אִמִּי וְאֶת אַחֵי וְאֶת אַחוֹתַי (אַחִיוֹתַי) וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם; וְהַצַּלְתֶּם אֶת נַפְשֹׁתֵינוּ מִמּוֹת.
יד וַיֹּאמְרוּ לָהּ הָאֲנָשִׁים נַפְשֵׁנוּ תַחְתִּיכֶם לְמוֹת אִם לֹא תִגִּידוּ אֶת דְּבָרֵנוּ זֶה; וְהָיָה בֵּית יְהוָה לָנוּ אֶת הָאָרֶץ וְעָשִׂינוּ עִמָּךְ חֶסֶד וְאֲמֹת.
טו וְתוֹרְדִם בַּחֲבֹל בְּעַד הַחֲלוֹן: כִּי בֵּיתָה בְּקִיר הַחוּמָה וּבְחוּמָה הִיא יוֹשֶׁבֶת.
טז וְתֹאמְרִי לָהֶם הִהָרָה לָכּוּ פֶן יִפְגְּעוּ בָכֶם הָרֹדְפִים; וְנִחַבְתֶּם שָׁמָּה שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד שׁוּב הָרֹדְפִים וְאַחַר תֵּלְכוּ לְדַרְכְּכֶם.
יז וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הָאֲנָשִׁים: נָקִים אֲנַחְנוּ מִשְׁבַּעְתְּךָ הַזֶּה אֲשֶׁר הִשָּׁבַעְתָּנוּ.
יח הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים בְּאָרֶץ; אֶת תְּקוּת חוּט הַשָּׁנִי הַזֶּה תִקְשְׁרִי בַחֲלוֹן אֲשֶׁר הוֹרְדָתֵנוּ בּוֹ וְאֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ וְאֶת אַחִיךָ וְאֶת כָּל בֵּית אָבִיךָ תֹאסֹפִי אֵלֶיךָ הַבֵּיתָה.
יט וְהָיָה כָל אֲשֶׁר יֵצֵא מִדֹלְתֵי בֵיתְךָ הַחוּצָה דָמוֹ בְּרֹאשׁוֹ וְאֲנַחְנוּ נָקִים; וְכָל אֲשֶׁר יִהְיֶה אִתְּךָ בַּבַּיִת דָמוֹ בְּרֹאשׁוֹ אִם יָד תִּהְיֶה בּוֹ.
כ וְאִם תִּגִּידִי אֶת דְּבָרֵנוּ זֶה וְהִיָּינוּ נָקִים מִשְׁבַּעְתְּךָ אֲשֶׁר הִשָּׁבַעְתָּנוּ.
כ� וְתֹאמְרִי כַּדְבַרְיֶכֶם כֵּן הוּא וְתִשְׁלַחַם וַיִּלְכּוּ; וְתִקְשְׁרִי אֶת תְּקוּת הַשָּׁנִי בַחֲלוֹן.
כב וַיִּלְכוּ וַיָּבֹאוּ הִהָרָה וַיֵּשְׁבוּ שָׁם שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד שָׁבוּ הָרֹדְפִים; וַיִּבְקְשׂוּ הָרֹדְפִים בְּכָל הַדֶּרֶךְ וְלֹא מָצְאוּ.
כג וַיֵּשְׁבוּ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים וַיֵּרְדוּ מִהָהָר וַיַּעֲבְרוּ וַיָּבֹאוּ אֶל יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון; וַיְסַפְּרוּ לוֹ אֶת כָּל הַמַּצָּאוֹת אוֹתָם.
כד וַיֹּאמְרוּ אֶל יְהוֹשֻׁעַ כִּי נָתַן יְהוָה בְּיַדְנוּ אֶת כָּל הָאָרֶץ; וְגַם נִמְגְּוָה כָּל יְשֵׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵינוּ.

Yehoshua Bin Nun; and they told him all that had befallen them. 24 And they said unto Yehoshua, "Truly יהוה has delivered into our hands all the land; and moreover, all the inhabitants of the land do melt away before us."

תוועטע אעט

Tehillah(Psalm) 64

- 1 For the Leader. A Mizmor of David.
- 2 Hear my voice, O Elohim, in my complaint; preserve my life from the terror of the enemy.
- 3 Hide me from the council of evil-doers; from the tumult of the workers of iniquity;
- 4 Who have whet their tongue like a sword, and have aimed their arrow, a poisoned word;
- 5 That they may shoot in secret places at the blameless; suddenly do they shoot at him, and fear not.
- 6 They encourage one another in an evil matter; they converse of laying snares secretly; they ask, "Who would see them?"
- 7 They search out iniquities, they have accomplished a diligent search; even in the inward thought of every one, and the deep heart.
- 8 But Elohim does shoot at them with an arrow suddenly; thence are their wounds.
- 9 So they make their own tongue a stumbling unto themselves; all that see them shake the head.
- 10 And all men fear; and they declare the work of Elohim, and understand His doing.
- 11 A Tzadik shall be glad in יהוה, and shall take refuge in Him; and all the upright in heart shall glory.

תהלים פרק סד

א לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד.
ב שְׁמַע אֱלֹהִים קוֹלִי בְּשִׁיחִי; מִפֶּחַד אוֹיֵב תִּצְרַח חַיִּי.
ג תִּסְתִּירֵנִי מִסּוּד מְרַעִים; מִרְגָּשֶׁת פְּעֻלֵי אֲוֹן.
ד אֲשֶׁר שָׁנְנוּ כַחֲרֵב לְשׁוֹנָם; דְּרָכּוֹ חֶצֶם דְּבַר מָוֶה.
ה לִירֵת בְּמִסְתָּרִים תָּם; פִּתְאֹם יֵרְהוּ וְלֹא יִירָאוּ.
ו יִחְזְקוּ לָמוֹ דְּבַר רָע יִסְפְּרוּ לְטָמוֹן מוֹקְשִׁים; אָמְרוּ מִי יִרְאֶה לָמוֹ.
ז יִחַפְּשׂוּ עוֹלֹת תִּמְנְנוּ חֶפֶשׁ מְחַפָּשׁ; וְקָרַב אִישׁ וְלֵב עֵמֶק.
ח וַיִּרֶם אֱלֹהִים: חֵץ פִּתְאֹם הָיוּ מִכּוֹתָם.
ט וַיִּכְשִׁילוּהוּ עֲלִימוֹ לְשׁוֹנָם; יִתְנַדְּדוּ כָּל רֹאֵה בָם.
י וַיִּירָאוּ כָּל אָדָם: וַיִּגִּידוּ פֶּעַל אֱלֹהִים; וּמַעֲשָׂהוּ הִשְׁבִּילוּ.
יא יִשְׁמַח צַדִּיק בַּיהוָה וַחֲסָה בוֹ; וַיִּתְהַלְלוּ כָּל יִשְׂרָאֵל.

Ivrim Chapter 3

- 6 but Mashi'akh as a Son over His own House, whose House we are, if to the end we hold fast with confidence to the glory of His hope.
- 7 Therefore, as The Ru'akh HaKodesh says, "Today, if you will hear His voice, 8 harden not your hearts to provoke Him, as the murmurers did in the day of

אגרת שאול אל העברים פרק ג
ו אָבֶל הַמְּשִׁיחַ כִּבְּן עַל בֵּיתוֹ; וְאֶנְחֵנוּ בֵּיתוֹ, אִם נִחְזִיק עַד קֵץ בְּבִטְחוֹן וּבִתְהִלַּת תְּקוּוֹתוֹ;
ז שְׁכֵן רוּחַ הַקֹּדֶשׁ אָמְרָה: הַיּוֹם אִם בְּקוֹלֹ תִשְׁמָעוּ,
ח אַל תִּקְשׂוּ לִבְבְּכֶם לְהַרְגִּיזוּ בַּמְּמַרְסִים, וּכְיוֹם מִסָּה בַּמִּדְבָּר,

temptation in the wilderness. 9 Your fathers tempted me even though they examined and saw my works forty years; 10 therefore I was not pleased with that generation, and said, "These are a people whose hearts have been misled, and they have not known my ways." 11 So I swore in my anger, they shall not enter into my rest." 12 Take heed therefore, my brethren, lest perhaps there is a man among you who has an evil heart and is not a believer, and you will be cut off from the living Elohim. 13 But search your hearts daily, until the day which is called "The Day," to the end that no man among you be hardened through the deceitfulness of sin. 14 For we are made partakers of Mashi'akh, if from the beginning to the very end we hold steadfast to this true Brit, 15 as it is said, "Today, if you hear even the echoes of His voice, do not harden your hearts to anger Him." 16 Who are those who have heard and provoked Him? Were they not those who came out of Mitzrayim under Moshe, although not all of them? 17 But with whom was He displeased for forty years? Was it not especially with those who had sinned, and whose bones lay in the wilderness? 18 And against whom did He swear that they should not enter into His rest, except against those who did not listen? 19 So we see that they could not enter in because they did not trust.

ט אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם וּבְחִנּוֹ וַרְאוּ פְעָלַי אַרְבָּעִים שָׁנָה.
 י לָכֵן אֶקְוֶה בְּדוֹר הַהוּא וְאָמַר: עִם תּוֹעֵי לֵבב הֵם, וְהֵם לֹא יָדְעוּ דְרָכַי,
 יא עַד אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי בְּאָפִי אִם יִבְאוּ אֶל מְנוּחָתִי.
 יב לָכֵן הִזְהָרוּ, אַחֵי, פֶּן יִהְיֶה בְּאִישׁ מִכֶּם לֵב רַע בְּלִתֵּי מַאֲמִין וְתִסּוּרוּ מֵאֱלֹהִים חַיִּים.
 יג בְּרַם דְּרָשׁוּ מֵעַצְמְכֶם כָּל הַיָּמִים, עַד לַיּוֹם הַנִּקְרָא הַיּוֹם, לְמַעַן לֹא יִקְשֶׁה אִישׁ מִכֶּם בְּמִדּוּחַי הַחֲטָא.
 יד הֵן הִתְחַבְּרְנוּ עִם הַמְּשִׁיחַ, אִם מֵרֵאשִׁית וְעַד אַחֲרִית נֶעֱמַד בְּבְרִית הַשְּׂרִירָה הַזֹּאת,
 טו כִּפִּי שְׂאֵמֹר: הַיּוֹם אִם בֵּת קוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ, אֶל תִּקְשׁוּ לְבַבְכֶם לְהִרְגִיזוֹ;
 טז כִּי מִי הֵם אֲשֶׁר שָׁמְעוּ וְהִרְגִיזוּהוּ, הֲאִם לֹא כָּל הַלְלוּ שִׁינְעָאוּ מִמִּצְרַיִם בְּיַד מֹשֶׁה?
 יז וּבְמִי קָט אַרְבָּעִים שָׁנָה אִם לֹא בְּאֵלֶּה שְׁחָטְאוּ וְעַצְמוֹתֵיהֶם נִפְשׁוּ בְּמִדְבָּר?
 יח וְעַל מִי נִשְׁבַּע שְׂלֹא יִבְאוּ אֶל מְנוּחָתוֹ אִם לֹא עַל אֵלֶּה שְׂלֹא צִיְתוּ?
 יט וְרוֹאִים אָנוּ שְׂלֹא יִכְלוּ לְבוֹא מִשׁוּם שְׂלֹא הָאֲמִינוּ.

Yokhanan Markos Chapter 10

1 And He departed from there, and came to the border of Y'hudah at the crossing of the Yarden; and a great many people went to Him there, and He taught them again, as He was accustomed to do. 2 And the P'rushim came to Him, testing Him and asking, "Does Torah permit for a man to forsake his wife?" 3 He said to them, "What did Moshe command you?" 4 They said, "Moshe gave us permission to write a sefer kritut, and then to send her away." 5 Yeshua answered, saying to them, "It was because of the hardness of your heart that he wrote for you this particular mitzvah. 6 But from the very beginning Elohim made them male and female. 7 For this reason a man shall leave his father and his mother and cleave to his wife. 8 And both shall be one flesh; henceforth they are not two, but one flesh. 9 What therefore Elohim has joined, let no man

יֹחֲזֵן מֵרְקוֹס פֶּרֶק י
 א וְקָם מִשָּׁם וּבָא לְתַחוּם יְהוּדָה, אֶל מַעְבַּר לַיַּרְדֵּן; וְהָלְכוּ אֵלָיו לְשֵׁם הַמּוֹנִים רַבִּים, וְשׁוֹב לְמַד אוֹתָם כִּפִּי שְׁנָהג.
 ב וּנְגָשׁוּ פְרוֹשִׁים וְהֵם מְנַסִּים אוֹתוֹ וְשׁוֹאֲלִים: הֲאִם מִתָּר לְאִישׁ לְעֹזֵב אֶת אִשְׁתּוֹ?
 ג אָמַר לָהֶם: מַה צִּוְּהָ אֶתְכֶם מֹשֶׁה?
 ד וְהֵם אָמְרוּ: מֹשֶׁה הִתִּיר לָנוּ לְכַתֵּב סֵפֶר כְּרִיתוֹת וּלְשַׁלַּח.
 ה עָנָה יֵשׁוּעַ וְאָמַר לָהֶם: כִּנְגֹד קִשִּׁי לְבַבְכֶם כָּתַב לָכֶם אֶת הַמִּצְוָה הַזֹּאת,
 ו אֲדָּ מִבְּרֵאשִׁית זָכַר וּנְקָבָה עָשָׂה אוֹתָם הָאֱלֹהִים.
 ז עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ,
 ח וְהָיוּ שְׁנֵיהֶם לְבָשָׂר אֶחָד. מִכָּאֵן אֵינָם שְׁנַיִם, אֶלָּא בָשָׂר אֶחָד.

separate.” 10 And His Talmidim again asked Him about this in the house. 11 And He said to them, “Whoever sends away his wife and marries another commits adultery. 12 And if a woman sends away her husband and marries another, she commits adultery.”

13 And they brought little children to Him, that He might touch them; but His Talmidim rebuked those who brought them. 14 But when Yeshua saw it, He was displeased, and He said to them, “Allow the little children to come to me, and do not forbid them; for Malkhut HaElohim is for such as these. 15 Truly I say to you, whoever does not receive Malkhut HaElohim like a little child shall not enter it.” 16 Then He took them in His arms, and put His hand on them and blessed them.

17 While He was on the way, a man came running and fell on his knees and asked Him, saying, “O good Teacher, what shall I do to inherit life eternal?” 18 Yeshua said to him, “Why do you call me good? There is no one who is good except the one Elohim. 19 You know the mitzvot? Do not commit adultery, do not steal, do not murder, do not bear false witness, do not defraud, honor your father and mother.” 20 But he answered and said to him, “Teacher, all of these I have obeyed from my boyhood.” 21 Then Yeshua looked at him and loved him, and He said to him, “You lack one thing; go, sell everything you have and give it to the poor, and you shall have a treasure in Heaven; and take up your stake, and follow me.” 22 But he felt sad because of this saying, and he went away depressed; for he had great wealth. 23 Then Yeshua looked at His Talmidim and said to them, “How hard it is for those who have wealth to enter into Malkhut HaElohim!” 24 But the Talmidim were surprised at his words. And Yeshua answered again, saying to them, “My sons, how hard it is for those who trust in their wealth to enter into Malkhut HaElohim! 25 It is easier for a rope to pass through the eye of a needle than for a rich man to enter into Malkhut HaElohim.” 26 But they were the more astonished, saying among themselves, “Who then can be saved?” 27 Yeshua looked at them and said to them, “With men this is impossible, but not with Elohim; for everything is possible with Elohim.” 28 Then Kefa began to say, “Behold, we have left everything and followed you.” 29 Yeshua answered and

ט לכן מה שהאלהים יוג, אדם אל יפריד. י ושאלוהו שוב תלמידיו על זאת בבית. יא ואמר להם: כל מי שיגרש את אשתו וישא אחרת, נואף.

יב ואם אשה תגרש את בעלה ותהיה לאחר, נואפת היא.

יג וקרבו אליו ילדים כדאי שיגע בהם, אך תלמידיו גערו באלה שקרבו אותם.

יד אבל ישוע בראותו, רע היה הדבר בעיניו, ואמר להם: הניחו לילדים לבוא אלי ואל תמנעו מהם, כי לאשר כאלה היא מלכות האלהים.

טו אמן ואמר אני לכם, כל מי שלא יקבל את מלכות האלהים בילד, לא יכנס אליה.

טז ולקח אותם בזרועותיו, ושם ידו עליהם וברך אותם.

יז וכאשר הלך בדרך, רץ אחד וכרע על ברךיו, ושאל אותו באמר: מורה טוב, מה אעשה כדי שאירש חיי עולם?

יח אמר לו ישוע: מדוע אתה קורא לי טוב? אין טוב מלבד האלהים האחד.

יט את המצוות אתה יודע: לא תנאף, לא תגנב, לא תרצח, לא תעיד עדות שקר, לא תעשק, כבד את אביך ואת אמך.

כ והוא ענה ואמר לו: מורה, את כל אלה שמרתי מגעורי.

כא ישוע הביט בו ואהב אותו, ואמר לו: אחת חסרה לך; לך מכר כל מה שיש לך ותן לעניים, ויהיה לך אוצר בשמים, וקח צלבך ובוא אחרי.

כב אך הוא התעצב על הדבר הזה והלך במועקה, כי היו לו נכסים רבים.

כג הביט ישוע בתלמידיו ואמר להם: כמה קשה לאלה שיש להם נכסים להכנס למלכות האלהים!

כד ואולם התלמידים התפלאו על דבריו, וענה ישוע שוב ואמר להם: בני, כמה קשה לאלה אשר בוטחים על נכסיהם להכנס למלכות האלהים!

כה קל יותר לחבל להכנס בנקב המחט מאשר לעשיר להכנס למלכות האלהים.

כו והם התפלאו עות יותר ואמרו ביניהם: מי יכול להושע?

כז הביט בהם ישוע ואמר להם: אצל בני אדם אין זה אפשרי, אלא אצל הלהים; כי הכל

said, "Truly I say to you, there is no man who leaves houses or brothers or sisters or father or mother or wife or children or fields for my sake and for the sake of my B'sorah, 30 who shall not receive now, in this time, a hundredfold, houses and brothers and sisters and maidservants and children and fields and other worldly things, and in the world to come, Khayei Olam. 31 Many who are first shall be last, and the last, first."

32 While they were going up on their way to Yerushalayim, Yeshua was ahead of them; and they were amazed; and they followed Him with fear. And He took His twelve aside, and began to tell them what was surely to happen to Him, saying, 33 "Behold, we are going up to Yerushalayim, and Ben HaAdam will be delivered to the chief Kohanim and the Sofrim, and they will condemn Him to death and deliver him to the goyim. 34 And they will mock Him, and scourge Him, and spit in His face, and kill Him; and on the third day He will rise up." 35 And Ya'akov and Yokhanan, the sons of Zavdai, came up to Him and said to Him, "Teacher, we wish you would do for us whatever we ask." 36 He said to them, "What do you wish me to do for you?" 37 They said to Him, "Grant us to sit, one at your right and one at your left, in your Kavod." 38 He said to them, "You do not know what you are asking; can you drink the cup which I drink and be immersed with the immersion with which I am to be immersed?" 39 They said to Him, "We can." Yeshua said to them, "The cup which I shall drink, you too will drink; and with the immersion with which I am immersed, you will be immersed also; 40 but to sit at my right and at my left is not mine to give; except to those for whom it is prepared." 41 When the ten heard it, they began to murmur at Ya'akov and Yokhanan. 42 Yeshua called them and said to them, "You know that those who consider themselves princes of the people are also their lords; and their officials rule over them. 43 Let not this be so among you; but he who wishes to be great among you, let him minister to you. 44 And anyone of you who wishes to be first, let him be a servant to all. 45 For Ben HaAdam also did not come to be ministered to, but to minister, and to give his life as a ransom for the sake of many."

אֶפְשָׁרִי אֶצְלֵ אֱלֹהִים.
כַּח וְהַחֵל כִּיפֹא לֹמַר: הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֹזְבֵנוּ הַכֵּל
וְנִסְפָּחְנוּ אֵלֶיךָ.
כֵּס עֲנֵה יְשׁוּעַ וְאָמַר: אֲמֵן אֹמֵר אֲנִי לָכֶם, אִין
אִישׁ אֲשֶׁר עֹזֵב בָּתִּים, אוֹ אֲחִים אוֹ אֲחֻיּוֹת, אוֹ
אָב אוֹ אִם, אוֹ אִשָּׁה אוֹ בָּנִים, אוֹ שְׂדוֹת, לְמַעַנִי
וְלַמַּעַן בְּשׂוֹרְתִי,
לֹ וְלֹא יִקְבֹּל פִּי מֵאָה, עִכְשׁוּ בְזִמְן הַזֶּה, בָּתִּים
וְאֲחִים וְאֲחֻיּוֹת וְאֲמָהוֹת וּבָנִים וְשְׂדוֹת, עִם
רְדִיפּוֹת, וּבְעוֹלָם הַבָּא, חַיִּי עוֹלָם.
לֹא אָבָל רַבִּים הֵרָאשׁוּנִים שְׂיֵהִיו אַחֲרוֹנִים,
וְאַחֲרוֹנִים רֵאשׁוּנִים.
לֵב כַּאֲשֶׁר עָלוּ בְּדֶרֶךְ לִירוּשָׁלַיִם, הוּא יְשׁוּעַ הֵלֵךְ
לְפָנֵיהֶם: וְהֵם תָּמְהוּ וְהִלְכוּ אַחֲרָיו מִפְתָּדִים.
וְלָקַח אֶת הַשָּׁנִים עֲשָׂר וְהַחֵל לֹמַר לָהֶם מֵה
שְׁעָתִיד לְקָרוֹת לוֹ:
לֵג הִנֵּה עוֹלִים אָנוּ לִירוּשָׁלַיִם וּבֵן הָאָדָם יִמָּסֵר
לְרֵאשֵׁי הַכְּהֵנִים וְלִסּוֹפְרִים וְיִרְשִׁיעוּהוּ לְמָוֹת,
וְיִמָּסְרוּהוּ לְגוֹיִים.
לָד וְיִהְיֶה לוֹ בּוֹ, וְיִלְקוּהוּ וְיִירְקוּ בְּפָנָיו וְיִהְרָגוּהוּ,
וּבִיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יָקוּם.
לֵה וְנִגְשׁוּ אֵלָיו יַעֲקֹב וְיֹחָנָן בְּנֵי זְבֻדִי וְאָמְרוּ לוֹ:
מוֹרָה, רוֹצִים אָנוּ שְׂכָל אֲשֶׁר נִבְקַשׁ תַּעֲשֶׂה לָנוּ.
לֹ אָמַר לָהֶם: מֵה רוֹצִים אַתֶּם שְׂאֲעֲשֶׂה לָכֶם? לֹ
אָמְרוּ לוֹ: תֵּן לָנוּ שְׂאֶחָד יֵשֵׁב מִיְמִינֶךָ וְאֶחָד
מִשְׂמָאלֶךָ בְּכַבּוֹדֶךָ.
לח אֵךְ הוּא אָמַר לָהֶם: אִינְכֶם יוֹדְעִים מֵה
שְׂאֲתֶם מִבְּקָשִׁים. הָאֵם יְכוּלִים אַתֶּם לְשִׁתּוֹת אֶת
הַכּוֹס אֲשֶׁר אֲנִי שׁוֹתָהּ? וְהַטְּבִילָה שְׂאֲנִי נְטַבֵּל,
תְּטַבְּלוּ?
לֵט אָמְרוּ לוֹ: יְכוּלִים אָנוּ. אָמַר לָהֶם יְשׁוּעַ: אֶת
הַכּוֹס שְׂאֲנִי שׁוֹתָהּ תִּשְׁתּוּ, וְהַטְּבִילָה שְׂאֲנִי נְטַבֵּל
תְּטַבְּלוּ.
מ אָבָל שִׁתְּשׁוּ מִיְמִינִי וּמִשְׂמָאֵלִי אִין בְּיָדִי לְתַת
אֶלָּא לְאֲשֶׁר הוֹכֵן לָהֶם.
מא וְכַאֲשֶׁר שָׁמְעוּ הָעֲשָׂרָה, הִחֵלוּ רוֹטְנִים עַל
יַעֲקֹב וְיֹחָנָן.
מב וְקָרָא אוֹתָם יְשׁוּעַ וְאָמַר לָהֶם: יוֹדְעִים אַתֶּם
שֶׁהַנְּחָשִׁים לְרֵאשֵׁי הַגּוֹיִים אֲדוֹנֵיהֶם הֵם,
וְגְדוּלֵיהֶם שְׁלִיטִים עֲלֵיהֶם.
מג אֵךְ אֵל יְהִי כֵן בֵּינֵיכֶם, אֶלָּא מִי שְׂרוּצָה בְּכֶם
לְהִיּוֹת גְּדוּל, יְהִי לָכֶם לְמִשְׁרַת.
מד וְאִיזוּהוּ מִכֶּם שְׂרוּצָה לְהִיּוֹת רֵאשׁוֹן, יְהִי עֶבֶד

שֶׁל כָּל אָדָם;
מֵה כִּי גַם בֶּן הָאָדָם לֹא בָא לְמַעַן יִשְׁרָת, אֲלֵא
לְמַעַן יִשְׁרָת וּלְמַעַן יִתֵּן אֶת נַפְשׁוֹ כִּפָּר בְּעַד
רְבִים.
